

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

Enligt sändlista

Förordnande om naturreservat för urskogsartade
fjällnära skogar i Norrbottens länLänsstyrelsens beslut

Länsstyrelsen beslutar att följande fjällnära urskogsartade områden skall vara naturreservat (7 § naturvårdslagen). Namnen på naturreservaten anges nedan. Uppgifter om reservaten och beskrivning av områdena, se bilaga 1-23.

	<u>0051116</u>	
1. Pessinki	2502044	
2. Vittangi-Soppero	2502045	
3. Påkktanjaure	2502046	
4. Rautusakkara	2502047	
5. Kaitum	2502048	
6. Lina	2502049	
7. Stubba	2502050	
8. Kartevare	2502051	
9. Harrejaure	2502052	
10. Pärlälven	2502053	
11. Pälkäive		
12. Palja		
13. Nuortap-Antivaratj		} Lepphåvd ingår i Udtja NR besl 950622 dnr 2312-2270-95 2502067
14. Arvesjäkkå	2502057	
15. Tjeggelvas	2502058	
16. Långsjön	2502059	
17. Bårgå	2502060	
18. Nimtek	2502061	
19. Tjadnesvare	2502062	
20. Hornavan	2502063	
21. Dellikälven	2502064	
22. Nalovardo-Storgidna	2502065	
23. Plassa	2502066	

Naturreservatens läge framgår av bifogad översiktskarta. Avgränsningen framgår av bifogade detaljkartor.

Reservaten omfattar endast statlig mark. Enklaver av enskild mark, ströängar och liknande som ligger inom de på kartan redovisade områdena ingår således ej.

Renskötsel, jakt, fiske och friluftsliv kan bedrivas som förr inom ramen för reservatsbestämmelserna.

Reservatspärmen

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

Föreskrifter om inskränkning i rätten att förfoga över fastighet inom reservaten (8 § naturvårdslagen)

Utom vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Fälla växande eller döda träd, upparbeta vindfällan eller vidta någon skogsvårdsåtgärd.
2. Uppföra helt ny byggnad eller anläggning.
Se dock punkt 13 nedan.
3. Anlägga väg.
4. Bedriva täkt av berg, sten, grus, jord eller torv.
5. Borra, spränga, schakta, utfylla eller tippa.
Se dock punkt 12 nedan.
6. Dika, dämna eller vidta vattenreglering.
7. Anlägga luft- eller markledning.
8. Plantera in för trakten främmande djur- eller växtart.
9. Använda kemiska bekämpningsmedel på land eller vatten.

Utan hinder av ovanstående föreskrifter får renskötsel utövas i enlighet med rennäringslagen med undantag för fällning av torrträd annat än för eldning på platsen i samband med tillfällig övernattning.

Vidare är det utan hinder av föreskrifterna tillåtet att underhålla befintliga anläggningar, stigar o.l.

Utan hinder av ovanstående föreskrifter är det vidare tillåtet att utföra normala underhållsarbeten på befintliga enskilda vägar och skogsbilvägar samt av befintliga kraftledningar och teleledningar. I underhållsarbeten ingår även erforderlig röjning av vägområde och ledningsgata. Där reservatet gränsar mot eller genomkorsas av allmän väg omfattas ej vägen med tillhörande vägområde av reservatsföreskrifterna.

Där reservatet gränsar mot järnväg omfattas ej järnvägsområdet (15 m från banmitt) av reservatsföreskrifterna.

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

Utan länsstyrelsens tillstånd är det förbjudet att

10. Sprida kalk på land eller i vatten.
11. Framföra motordrivet fordon i terräng på barmark med undantag för uttransport av redan fälld älg.
12. Borra, spränga, gräva, schakta i samband med mineralprospektering.
13. Uppföra s k jaktorn för älgjakt.

Föreskrifter om skyldighet att tåla visst intrång
(9 § naturvårdslagen)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose ändamålet med reservatet, nämligen:

1. Utmärkning och information om reservatet.
2. Anläggning och underhåll av leder och vindskydd och andra anläggningar som kan komma att erfordras för friluftslivet eller reservatsförvaltningen.

Föreskrifter om vad allmänheten har att iakttaga
inom reservaten (10 § naturvårdslagen)

Utöver vad som eljest gäller är det förbjudet att

1. Klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m.
2. Göra åverkan på mark eller växtlighet, torrträd och vindfällen inräknade.
3. Framföra motordrivet fordon på barmark i terrängen.

Föreskrifter för vård och förvaltning (9 § natur-
vårdsförordningen)

Reservatens nuvarande struktur med endast ringa påverkad urskogsartad fjällbarrskog, fjällbjörkskog och fjäll skall bevaras. De anordningar för besökare som behövs skall anpassas till detta mål. Inom ramen för detta mål skall länsstyrelsen verka för att reservaten i ökad omfattning utnyttjas för ett vildmarksanknutet friluftsliv.

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

Länsstyrelsen fastställer bifogade principskötselplan som i tillämpliga delar skall gälla för samtliga reservat (bilaga 24).

Särskilda skötselplaner skall snarast utarbetas för varje reservat. Detta skall ske i samråd med berörda samebyar, friluftslivsintressen och andra intressen.

Skötselplanerna kommer att bli föremål för ställnings- tagande i länsstyrelsens styrelse.

Naturvårdsförvaltare är länsstyrelsens och naturvårds- verkets fjällenheter. Se dock vidare under avsnitten Förvaltningsorganisation samt Samråd i förvaltnings- ärenden.

Särskilda föreskrifter för vissa områden

Inom reservaten Nuortap-Antivaratj, Pälkäive och Palja gäller att reservatsföreskrifterna 1-13 är dispensabla. Förbud gäller således att utan länsstyrelsens tillstånd vidtaga de uppräknade åtgärderna punkt 1-9 samt 10-13. Jämför vidare bilagorna 11, 12 och 13.

Grunder för beslutet: Områdenas betydelse och behov av skydd och vård

Områdena utgör länets och några av landets mest skydds- värda urskogsområden. De har höga allmänekologiska, zoologiska och botaniska värden. För flera hotade och sällsynta arter utgör de en av de få kvarvarande livs- miljöerna. Områdena har även höga värden för friluftslivet genom vildmarkskaraktären och den anslående orörda skogs- och fjällnaturen.

Urskogarna och angränsande fjäll består av hela intakta landskap eller landskapsavsnitt med stora inslag av andra orörda naturtyper - myr, vatten, fjällhed m m. Mer än hälften av områdenas areal utgörs av barrskog. De olika markslagets ekosystem är invävdade i och beroende av varandra. Landskapets i sin helhet genuina, orörda karaktär är en given grundfaktor vid definitionen av reservatens syfte.

Det principiella målet för ett urskogsreservat är att bevara urskogens ekosystem i orört och ostört tillstånd och att låta de naturliga processer som formar urskogs- miljön löpa fritt. I ekosystemet ingår såväl mark och vatten som växter och djur. Med naturliga processer avses både de långsamma förändringar som sker i vegetationen och de mer eller mindre regelbundet återkommande,

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

omdanande rubbningarna av denna utveckling. Exempel på rubbningar är bränder, stormfällning och utslagning av vegetation genom tillfälliga extrema klimatförhållanden. Även faunans långsiktiga förändringar, eller fluktuationer - vilka i hög grad är knutna till vegetationsförändringar - ingår i de naturliga processerna.

De flesta av de urskogar i fjällområdet som avsätts som naturreservat är tillräckligt stora och välavgränsade för att i väsentlig grad kunna fungera som självständiga barrskogsekosystem med fortsatt fri utveckling av de processer som formar miljön och med relativt naturlig frekvens av de djurarter som förekommer här. Urskogarna ligger dessutom som kärnor i en större skogsregion längs fjällkedjan, vilken i sin helhet har en från landets övriga barrskogar avvikande, ostörd karaktär. Genom de naturliga grunddragen i dessa mycket stora sammanhängande barrskogar torde det finnas en unikt god förutsättning att de avgränsade naturreservaten skall kunna fortleva som naturliga skogsekosystem.

Det går dock inte att betrakta urskogarna som helt oberoende öar i det större delvis kulturpåverkade landskapet. Skogsbruk, jakt, brandbekämpning m m i urskogarnas omgivningar, påverkar indirekt även urskogarnas vegetation och fauna. Målet torde därför behöva modifieras till att avse bevarande av urskogens ekosystem och naturliga processer i ett i huvudsak orört tillstånd.

Utnyttjande av urskogsreservaten för forskning och miljöövervakning, som är viktig i ett större naturvårdssammanhang, eller för ekologisk grundforskning är helt förenligt med urskogsreservatens ändamål. Forskningen måste dock underordnas bevarandeaspekterna och bedrivas på ett sådant sätt att områdena inte skadas.

Områdena har även ett stort värde för friluftslivet.

Ändamålet med reservaten är således att bevara urskogens och olika fjällnaturtypers ekosystem och naturliga processer samt landskapets orörda karaktär i väsentligen orört och ostört tillstånd för framtiden. Ändamålet är även att - inom ramen för detta mål - ge möjlighet till friluftsliv och vetenskaplig forskning i orörd natur.

Särskilda motiv för de olika reservaten framgår av bilaga 1-23.

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

Redogörelse för ärendet

Domänverket drog 1952 upp en särskild skogsodlingsgräns för barrskogen upp mot fjällkedjan. Därefter har inte något skogsbruk bedrivits inom dessa delvis landskaps-täckande barrskogar. Motiven för skogsodlingsgränsen var bl a att osäkerhet rådde om det var möjligt att föryngra dessa fjällnära skogar om de avverkades. Andra motiv var naturvård och rennäring.

Sedan 1952 har i olika tidsskeden i diskussion om att behålla skogsodlingsgränsen motiven växlat mellan dessa intressen. Omkring 1980 började emellertid domänverket planera för skogsbruk ovanför skogsodlingsgränsen, vilket innebar att en intressekonflikt uppstod mellan naturvård och skogsbruk. Länsstyrelserna och naturvårdsverket genomförde då en inventering av fjällnära urskogsartade barrskogar. Med denna inventering som grund enades domänverket och naturvårdsverket 1984 om att de i detta beslut upptagna områdena skulle sparas för framtiden. För två av områdena i Norrbottens län, Dellikälven och Pärlälven, kunde man inte enas utan frågan hänsköts till regeringen, som beslutade att områdena skulle bevaras för framtiden och att skogsbruk inte skulle bedrivas.

Naturvårdsverkets och domänverkets överenskommelse samt regeringens beslut var provisoriska administrativa åtgärder i avvaktan på beslut om långsiktigt skydd med stöd av naturvårdslagen. Regeringen uppdrog 1985-09-05 åt naturvårdsverket, att efter samråd med berörda länsstyrelser samt med utgångspunkt främst i naturvårdslagens bestämmelser utarbeta underlag för permanenta skydds- och förvaltningsformer för de totalt 55 aktuella områdena i de olika fjällänen. I uppdraget angavs att verket skall lämna förslag till lämpliga principer för skyddsföreskrifter, detaljavgränsningar, naturvårdsförvaltning m m. Skyddsföreskrifterna skulle utformas så enhetligt som möjligt och områdenas avgränsning på karta och i terrängen göras lättfattlig och ändamålsenlig. Vidare framhölls att för mark inom områdena, som inte ägs av staten, bör skyddsåtgärderna i största möjliga utsträckning samordnas med de skyddsåtgärder som vidtas beträffande statens mark.

Vart och ett av de avgränsade fjällnära skogsområdena har sådana värden från naturvårdssynpunkt att de uppfyller naturvårdslagens krav för naturreservat.

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

Regeringens uppdrag innehåller inga preciserade direktiv om vilken skyddsform som skall tillämpas. Skyddet skall dock i huvudsak grundas på naturvårdslagens bestämmelser. Det understryks också att skyddsföreskrifterna bör vara enhetliga. Därmed saknas också i praktiken annat alternativ till skydd enligt naturvårdslagen än som naturreservat.

Detaljavgränsning av områdena har gjorts av länsstyrelsens naturvårdsenhet i samråd med berörda domänverksrevir samt domänverkets centralförvaltning och Luleå region.

Naturreservatsbestämmelserna och principerna för vård och förvaltning har utformats gemensamt av naturvårdsverket och berörda länsstyrelser.

Förslagen till avgränsning samt till föreskrifter har varit utsända för synpunkter.

Statens naturvårdsverk, Svenska naturskyddsföreningen med berörda lokalkretsar, Norrbottens ornitologiska förening, Fjällnära urskogars räddningsaktion (FURA), Domänverket, Skogsvårdsstyrelsen, Försvarets materielverk, Norrbottens läns jaktvårdsförening, Fiskeriintendenten, Kiruna jakt- och fiskevårdsförening, Malmberget-Koskullskulle jakt- och fiskevårdsförening, Saarivuoma, Sirkas, Jákkákaska, Tuorpon, Luokta-Mavas, Udtja, Maskaure samt Semisjaur-Njargs samebyar och Arjeplog, Arvidsjaur, Jokkmokk, Gällivare, Kiruna samt Pajala kommuner har yttrat sig.

Skrivelser har dessutom inkommit från Apmut Ivar Kuoljok, Sirkas sameby, samt från enskilda markägare och företrädare för dessa i den mån reservaten berör enskild mark.

Underhandssamråd har dessutom skett med SGAB prospektering, Vägverket, Vattenfall Norrbotten och SJ samt med planheten och rennäringseenheten på länsstyrelsen.

Inkomna synpunkter samt länsstyrelsens bedömningar redovisas närmare i bilagorna 1-23 för respektive reservat. Mer allmänt hållna synpunkter redovisas och kommenteras dessutom i det följande under respektive sakrubrik.

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87Renskötsel, samordning med rennäringens intressen:

Inom reservatsområdena skall renskötsel även fortsättningsvis bedrivas utan inskränkningar.

Reservaten är av stort värde för rennäringen, bl a genom att de innehåller hänglavskogar. Det är viktigt att se till naturvårdens och rennäringens starka gemensamma bevarandeintressen i den fjällnära skogen och att samordna dessa intressen inom reservatens ram. Eftersom reservaten garanterar att vidsträckta hänglavskogar långsiktigt bevaras från omdanande skogsbruk, vägar etc, torde de vara av stor nytta för rennäringen.

Länstyrelsen är emellertid medveten om att avsättandet av dessa reservat inte innebär en helhetslösning för rennäringens behov av hänglavskogar och årstidsbeten. Skogsbruket måste också fortsättningsvis ta största möjliga hänsyn till rennäringen inom områdena där skogsbruk kan bedrivas.

Den samordnade markanvändningsplanering som påbörjats i länet kommer här att ge ett värdefullt underlag för fortsatta diskussioner.

Renskötseln har ej i någon större omfattning påverkat skogsekosystemet. De idag tydligast synliga spåren av samernas renskötsel är stubbar efter hänglavsförande träd vilka fällts för att göra trädlavarna åtkomliga för renarna. Lokalt kan sådana stubbar påträffas relativt rikligt. Förutom fällningen av lavbärande träd har avverkningar skett för vedbrand, främst torrträd, samt för andra husbehovsändamål.

Från flera samebyar har framförts att reservatsbestämmelserna ej får utformas så att de innebär inskränkningar i möjligheterna att nyuppföra erforderliga tekniska anläggningar såsom stängsel, beteshagar mm.

Rättigheterna att uppföra för renskötseln erforderliga anläggningar regleras i 15-25 § Rennäringslagen. Åtgärder enligt rennäringslagen är undantagna från reservatsföreskrifterna. Reservaten innebär således i detta hänseende ej några begränsningar för renskötseln.

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

Det enda undantaget är att torrträd ej får fällas för att forslas från platsen utan endast för att göra upp eld i samband med tillfällig övernattnig. Bestämmelsen har tillkommit för att undvika ett omfattande uttag av torrskog till bränsle på annat håll eftersom en sådan åtgärd förändrar områdenas urskogskaraktär. Större utsyningar av virke för renskötseins behov, husbyggnad och liknande bör givetvis förläggas utanför reservaten.

I detta sammanhang bör också påpekats att enligt 16 § 3 stycket rennäringslagen samrådsskyldighet med markägaren föreligger beträffande anläggningens läge. Vidare föreligger bygglovsplikt för vissa anläggningar. Vid sådant samråd och vid bygglovsprövning bör prövning också mot naturvårdsintresset ske.

Färdsel, terrängtrafik

Inga särskilda inskränkningar av färdselrätten föreslås. Skoterkörning på snötäckt mark blir tillåten som hittills. Den enda inskränkningen är att terrängtrafik med motorfordon på barmark förbjuds. Från förbudet undantages dock uttransport av fälld älg. I den mån så erfordras kan övrig nyttotrafik, t ex för renskötseins behov, efter prövning från fall till fall tillåtas efter dispens från länsstyrelsen.

Svenska naturskyddsföreningen har framfört krav på större restriktivitet beträffande motorfordonstrafik. Bl a bör, enligt föreningens uppfattning, skotertrafik endast tillåtas efter särskilda leder och restriktioner införas för flygtrafiken t ex i form av landningsförbud på sjöarna.

Länsstyrelsen bedömer ej trafiken som så omfattande att någon negativ påverkan av ekosystemen är att befara. Att införa ett svårövervakat och för ortsbefolkningen svårförklarat och impopulärt förbud skulle kunna motverka reservatens syfte.

Om trafiken i framtiden lokalt skulle bli störande kan en reglering av trafiken ske, i första hand genom anvisande av rekommenderade leder, i andra hand genom restriktioner.

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

Jakt och fiske

De stammar av olika djurarter som förekommer i den fjällnära skogen är utsatta för periodvis mycket hårda förhållanden vad gäller klimat och tillgång på föda. De flesta arters numerär bestäms i första hand av sådana förhållanden. Jaktens påverkan på faunan är - utom då det gäller större rovdjur och älg - troligen marginell jämfört med naturligt gynnsamma och ogynnsamma perioder. Den jakt som sedan lång tid bedrivits i de aktuella urskogsområdena torde därför inte påtagligt påverka ekosystemen och kan fortsätta även när områdena avsatts som reservat.

Några särskilda inskränkningar i fisket behövs inte för att tillgodose reservatens syfte. Utsättning av främmande fiskarter och bekämpning av fisk med kemiska medel är dock åtgärder som inte kan accepteras. Kalkning av försurade sjöar för att bibehålla den naturliga fiskstammen kan tillåtas efter prövning i varje särskilt fall. Kalkning på land i tillrinningsområden bör inte tillåtas.

Från flera lokala jaktvårdsföreningar har framförts att det även fortsättningsvis bör vara tillåtet att bygga för jakten erforderliga anläggningar, exempelvis älgjaktstorn och fasta fångstanordningar. För att uppföra älgjaktstorn på statens mark ovan odlingsgränsen erfordras fn tillstånd av markupplåtaren. Detta meddelas vanligtvis i samband med jaktupplåtelsen. Länsstyrelsen bedömer att denna ordning även fortsättningsvis kan gälla inom reservatsområdena och avser därför att meddela dispenser från reservatsföreskrifterna efter prövning i varje särskilt fall. Underhåll av befintliga anordningar omfattas ej av reservatsbestämmelserna.

Beträffande fasta fångstanordningar är det tveksamt om dessa i något fall är så omfattande att de kan hänföras till byggnad eller anläggning. I den mån så är fallet eller då dispens erfordras, t ex för att uppföra sådana med virke från platsen, får en prövning ske från fall till fall. Lämpligen kan denna prövning ske i samband med jaktupplåtelsen.

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

Friluftsliv

Reservaten innehåller intresseväckande naturmiljöer och en ökad besöksfrekvens från allmänhetens sida kan förväntas. En sådan utveckling är positiv och förenlig med den grundläggande tanken att naturreservaten helst bör vara till gagn för både natur-, skydds- och friluftsinressen. Eftersom den orörda miljön är grunden till både naturskyddet och den speciella naturupplevelsen måste dock denna miljö värnas så att den inte förlorar i kvalitet vad gäller både orörd miljö och tillhörande naturupplevelser.

Vissa samebyar framför farhågor att anläggningar som är störande för renskötseln kan komma att uppföras inom reservaten och att risk föreligger för att dessa skall exploateras för kommersiellt turistiska ändamål.

Även Svenska naturskyddsföreningen, som ser positivt på en ökad besöksfrekvens i områdena, framhåller att stor restriktivitet bör tillämpas när det gäller friluftsanläggningar inom reservaten.

De flesta reservatsområdena är idag mycket litet besökta. Länsstyrelsen bedömer det möjligt att genom lämpliga åtgärder ta emot väsentligt ökade besöksströmmar utan att reservatens karaktär ändras eller renskötseln blir lidande.

Av reservatens karaktär följer att inga tyngre anläggningar eller kommersiella turistanläggningar bör förläggas inom reservaten.

Inom vissa reservat förekommer dock redan friluftsanläggningar som bör bibehållas och även ges utvecklingsmöjligheter.

Särskilda skötselplaner skall utarbetas för varje reservat. I dessa får de med ökande besöksfrekvens och friluftslivsutnyttjande sammanhängande frågor närmare regleras.

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87Förvaltningsorganisation

Reservaten ligger till den allt övervägande delen på statens mark ovan odlingsgränsen. Länsstyrelsen, genom rennäringssenheten, är markförvaltare och svarar för upplåtelser av jakt, fiske och mark för byggnader och anläggningar, täktverksamhet, husbehovsavverkning mm. Intäkter av förvaltningen fördelas enligt rennäringssförordningen mellan samebyarna och samefonden. Vad markförvaltningen beträffar sker ingen ändring. Länsstyrelsen, genom rennäringssenheten, kvarstår som markförvaltare.

För naturreservat skall länsstyrelsen utse naturvårdsförvaltare som har att tillse att naturreservaten sköts i enlighet med sitt syfte och enligt fastställd skötselplan. De naturvårdsförvaltningsinsatser som dessa reservat föranleder är i huvudsak tillsyn, utmärkning och information samt i förekommande fall underhåll av friluftsanläggningar.

Naturvårdsförvaltningen bekostas av staten genom naturvårdsverkets anslag "Vård av naturreservat".

Naturvårdsverket och länsstyrelsen har en särskild fjällenhet med kansli i Jokkmokk. Till arbetsuppgifterna hör bl a tillsyn och övervakning av nationalparker och naturreservat ovan odlingsgränsen.

Länsstyrelsen avser att utse fjällenheten till naturvårdsförvaltare. Länsstyrelsens rennäringssenhet har dock anfört att även naturvårdsförvaltningen bör omhändertas av rennäringssenheten.

Vissa reservat ligger helt eller delvis nedanför odlingsgränsen. Markförvaltare är här domänverket.

Inom vissa av dessa reservat finns dessutom friluftsanläggningar som uppförts och underhålls av domänverket. Länsstyrelsen avser här att med domänverket ta upp frågan om naturvårdsförvaltningens organisation till närmare diskussion.

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

Samråd i förvaltningsärenden

Markförvaltningen är underkastad de restriktioner som följer av naturreservatsföreskrifterna (8 § naturvårdslagen). I förvaltningsärenden måste därför samråd ske mellan naturvårdsförvaltningen och markförvaltningen. Detta samråd kan ske smidigt som internt samråd på länsstyrelsen mellan naturvårdsenheten och rennäringsenheten.

Vissa samebyar anför farhågor för att förvaltningen skall bli komplicerad och orsaka besvär och olägenheter för den praktiska renskötseln.

Även Norrbottens läns jaktvårdsförening samt de lokala jakt- och fiskevårdsföreningarna anför liknande synpunkter och anser liksom samebyarna att förvaltningen bör samlas hos en myndighet och ligga kvar på lantbruksnämnden.

Genom länsstyrelsens nya organisation, där rennärings- och naturvårdsfrågor nu samlats på länsstyrelsen, bör olägenheter kunna undvikas. Ur allmänhetens och ur rennäringsutövarnas synpunkt torde ingen praktisk skillnad uppstå.

Förvaltningens ekonomi

Naturvårdsförvaltningen bekostas av staten genom naturvårdsverkets anslag "Vård av naturreservat". Reservaten föranleder i initialskedet kostnader för utmärkning, information och eventuella anläggningar.

Kostnaderna för dessa åtgärder kommer att närmare beräknas i samband med att de särskilda skötselplanerna för respektive reservat upprättas.

En grov uppskattning i nuläget är att initialkostnaderna uppgår till minst 2-3 Mkr vilket motsvarar ca 100 000 kronor per reservat.

Tidigare har åtgärder kunnat genomföras som beredskapsarbeten. Då dessa möjligheter numera är starkt begränsade kommer stora anspråk att ställas på medelsinsatser ur "Vård och förvaltningsanslaget". Kostnaderna kan dock fördelas förslagsvis över en treårsperiod.

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

Den löpande naturvårdsförvaltningen utgörs huvudsakligen av tillsyn och visst underhåll. Även om detta kan ske inom ramen för befintliga personalresurser erfordras en höjning av anslaget för inköp av erforderligt materiel och inlejdning av arbetskraft under vissa perioder mm. Storleksordningen uppskattas i dagsläget till 250 000 kr årligen, motsvarande ca 10 000 kronor/reservat.

Statens naturvårdsverk har som svar på särskild framställning från länsstyrelsen meddelat att erforderliga förvaltningsmedel kommer att ställas till förfogande.

Husbehovsavverkning, nyttjanderättsupplåtelse

Såväl domänverket som länsstyrelsen har meddelat upplåtelse av olika slag. I vissa fall gäller upplåtelsen rätt till viss virkesfångst för bränsle mm.

Länsstyrelsen avser att meddela undantag från reservatsbestämmelserna så att sådan husbehovsavverkning kan ske i ungefär samma omfattning som tidigare. Då nuvarande upplåtelse upphör att gälla bör en prövning av om behovet ej kan tillgodoses på annat sätt ske.

Säkerställande av enskild mark

I regeringens uppdrag 1985-09-05 framhålls att för mark som inte ägs av staten inom de redovisade områdena borde skyddsåtgärderna i största möjliga utsträckning samordnas med de skyddsåtgärder som vidtas beträffande statlig mark. Detta förutsätter att förhandlingar i ersättningsfrågorna först genomförs med berörda markägare.

Länsstyrelsens naturvårdsenhet och statens naturvårdsverk förhandlar med berörda enskilda markägare. När förhandlingarna slutförts får avgränsningarna av respektive berört reservat revideras i berörda avsnitt. Om förhandlingarna misslyckas kan länsstyrelsen ändå pröva förordnande om naturreservat. Frågan om intrångsersättnings storlek får i så fall fastställas i fastighetsdomstol. Jämför vidare bilagorna 1, 2, 4, 7, 10 och 21.

För vissa fastigheter inom naturreservatet Pärlälven har länsstyrelsen i separat beslut meddelat föreskrifter enligt 11 par naturvårdslagen. Jämför bilaga 10.

Övrig verksamhet

Inom vissa reservat förekommer annan verksamhet, exempelvis robotskjutfältet RFN (reservat 11, 12, 13) och raketuppskjutningsområdet Esrange (reservat 2, 3 och 4). Reservatsföreskrifterna är så utformade att dessa verksamheter ej förhindras.

1988-05-10

221-8577, 8952,
9931-38, 9940,
9941, 9946,
9963-87

Beträffande mineralprospektering har reservatsföreskrifterna utformats så att fortsatt prospektering kan ske med tillstånd från länsstyrelsen efter särskild prövning. Se vidare också bilaga 20 Hornavan.

Planbestämmelser, bestämmelser enligt NRL

De föreslagna reservaten 2, 3 och 4 (Soppero, Påkketanjaure och Rautusakkara) omfattas av bestämmelserna i fastställd generalplan. Reservatsföreskrifterna och generalplanebestämmelserna strider ej mot varandra.

Delar av de föreslagna reservaten omfattas av bestämmelser enligt 3 kap 5 § NRL (obrutna fjällområden). Undantag från bestämmelserna i NRL skall prövas av regering och riksdag.

Besvärshänvisning:

Detta beslut kan överklagas hos Miljö- och Energidepartementet, se formulär A.

Beslut i detta ärende har fattats av styrelsen. I beslutet deltog landshövding Curt Boström jämte ledamöterna K-G Holmqvist, Annie Persson, Filip Johansson, Bengt Söderholm, Östen Holmqvist, Gunnar Fors, Evert Henriksson, Ulf Sundberg, Folke Bladfors, Per-G Sundström, Göte Pettersson, Lars Spolander samt suppleanterna Toivo Hofslagare och Roland Boström.

I den slutliga handläggningen deltog även länsrådet Jan-Olof Hedström, naturvårdsdirektör Karl-Evert Pousette, avdelningsdirektör Håkan Håkansson, enhetschef Börje Pekkari, bitr länsarkitekt Bo Löwendahl, chefsjurist Gustav Bjelle samt byrådirektör Hans Furmark, föredragande.

Curt Boström

Hans Furmark

Bilagor

Reservatsbeskrivning	1-23
Principskötselplan	24
Kartor	25-

Länsstyrelsens föreskrift

25 FS 1988:29

A 13

Utkom från trycket
den 16 juni 1988.

om bildande av naturreservat av fjällnära urskogar inom Arjeplog, Arvidsjaur, Jokkmokk, Gällivare, Kiruna och Pajala kommuner;

utfärdad den 10 maj 1988.

Länsstyrelsen har med stöd av 7 § naturvårdslagen förklarat att följande områden av urskogskaraktär skall vara naturreservat:

Pajala kommun	Pessinki (del av)
Kiruna kommun	Pessinki (del av)
	Vittangi - Soppero
	Påkketanjaure
	Rautusakara
	Kaitum
Gällivare kommun	Lina
	Stubba
Jokkmokks kommun	Kartevare
	Harrejaure
	Pärlälven
	Pälkäive
	Palja
	Nuortap-Antivaratj
Arvidsjaur kommun	Tjadnesvare
Arjeplogs kommun	Avvesjäkka
	Långsjön
	Tjeggelvas
	Hornavan
	Bårgå
	Nimtek
	Nalovardo-Storgidna
	Dellikälven
	Plassa

Områdena har markerats på kartor som hör till besluten. x)

Områdena skall bevaras för framtiden opåverkade av avverkningar och andra skogsbruksåtgärder.

1988-05-10

FÖRSLAG TILL PRINCIPPLAN FÖR SKÖTSELN AV RESERVAT AV
FJÄLLNÄRA URSKOGSARTAD SKOG I NORRBOTTENS LÄN

1 SYFTE

Syftet med naturvårdsförvaltningen är att utöva tillsyn av området och ge information i den omfattning som erfordras för att tillgodose ändamålet med reservatet.

Åtgärder utöver nedan redovisade åtgärder ska ske enligt särskild skötselplan för respektive naturreservat.

2 NATURVÅRDSFÖRVALTNING

Fjällenheten ska vara naturvårdsförvaltare.

3 SKÖTSEL AV MARK OCH VATTEN

Endast tillsyn ska ske. Omfattningen härav bestäms årligen med hänsyn främst till skogs- och faunaskyddsbehovet samt eventuella friluftsanordningar.

4 INFORMATION

Informationstavlor med föreskrifter och allmän information om reservatet samt standardinformation om urskogar sätts upp där behov av sådana finns d v s på platser från vilka det är naturligt att bege sig in i reservatet. Inledningsvis ska detta enbart ske i mycket begränsad omfattning.

5 VÄGVISNING

Skyltning, vägvisning från allmän väg in till reservatet ska ske där behov av detta bedöms föreligga.

6 UTMÄRKNING

Reservatet ska utmärkas med reservatsskyltar där de mest frekventerade stigarna går in i området samt vid frekventerade platser inne i området. Gränsmarkering genom märkning på träd och stolpar ska endast ske i de avsnitt där osäkerhet om var gränserna går inte får föreligga. Gränsmarkering krävs inte mot fjäll och skog som inte är föremål för skogsbruk.

7 BRÄNDER - BRANDSLÄCKNING

För att förbereda släckning vid eventuell brand kommer en särskild brandbekämpningsplan att upprättas i samråd med det lokala brandförsvaret. Syftet är att bestämma lämpliga metoder för släckning efter den tillgängliga utrustningen, brandens storlek och läge när den upptäcks, olika väder, årstider förutsättningar för självsläckning m.m. Inom ramen för gällande brandlag ska så skonsamma metoder som möjligt användas vid bekämpning av brand.

8 FINANSIERING AV NATURVÅRDSFÖRVALTNINGEN

Staten bekostar naturvårdsförvaltningen genom naturvårdsverkets anslag H 5, Vård av naturreservat.

9 TILLSYN

Årlig tillsyn ska ske enligt särskild årsplan för länsstyrelsens naturvårdsförvaltning i fjällområdet.

221-9941-87

1 (2)

2502058

Uppgifter om naturreservatet

Namn: Tjeggelvas
 Kommun: Arjeplog
 Läge: 60 km NV Arjeplog
 Topoblad: 26 H Jäkkvik
 Totalareal: 27 500, ha exkl sjön Tjeggelvas
 Barrskogsareal: 18 000 ha +4600

Beskrivning av området

Området utgör en vidsträckt flack del av Piteälvens dalgång på båda sidor av sjön Tjeggelvas.

Tallskogen dominerar, särskilt i området öster om Tjeggelvas. Granskog förekommer lokalt, t ex vid Apmoforsarna.

Skogen är genomgående gles och luckig med lågt virkesförråd och stor åldersspridning. En viss övervikt för 250-åriga bestånd föreligger. Terrängen, särskilt öster om Tjeggelvas, är oerhört blockrik och därför så gott som omöjlig att driva, vilket bidragit till områdets orördhet.

Vissa sydligare delar är måttligt påverkade av dimensionshuggningar. I området ingår även domänreservatet Apmo om ca 800 ha.

Redogörelse för ärendet

Området har avgränsats gemensamt av länsstyrelsens naturvårdsenhet och domänverket Arjeplogs revir.

Förslaget har varit utsänt på remiss.

Norrbottens ornitologiska förening och Svenska naturskyddsföreningen har föreslagit en utökning av reservatet åt sydväst i området mellan sjöarna Rappen och Labbas. Detta område är numera avsatt som domänreservat och får därmed anses ha ett enligt länsstyrelsens bedömning tillfredsställande skydd.

Arjeplogs kommun har på samma grunder som för Hornavanreservatet, nämligen att området är intressant ur mineral-synpunkt, avstyrkt reservatsbildning. Länsstyrelsen hänvisar beträffande sin bedömning till vad som sagts beträffande Hornavanområdet.

Arjeplogs kommun anför dessutom att en eventuell framtida direkt vägförbindelse mellan Arjeplog och Jokkmokk skulle kunna få sin sträckning genom området.

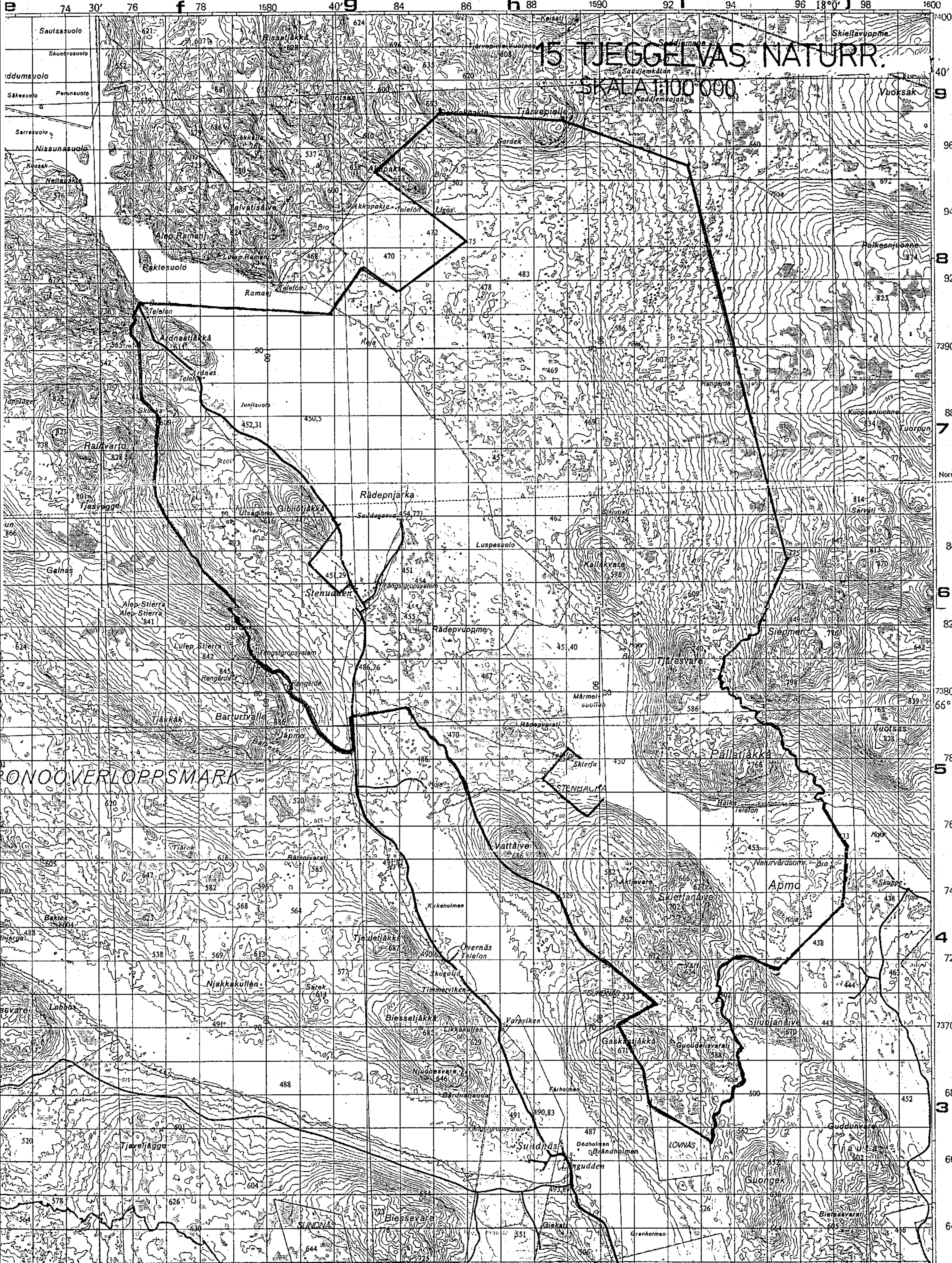
Frågan om en sådan vägförbindelse måste ses på mycket lång sikt. En pågår utredningar om förbättrande av förbindelsen genom förstärkning av den befintliga vägen Svannäs - Abaur. Inga undersökningar om ett annat alternativ pågår eller planeras. Länsstyrelsen ställer sig också tveksam till om en eventuell direktförbindelse överhuvudtaget kan komma att beröra ett så västligt läge som Tjeggelvasreservatet vilket skulle medföra att vägen till en del skulle gå i kalfjällsterräng.

Med hänvisning till det ovan anförda bedömer länsstyrelsen det inte rimligt att nu avstå från att bereda området erforderligt skydd. Reservatsbildningen bör därför genomföras i överensstämmelse med länsstyrelsens förslag.

Nu aktuellt beslut avser endast statlig mark. Som enklaver inne i reservatet finns enskild mark vid bosättningarna i Stenudden och Skierfa. Skogsmarken har hittills utnyttjats i mindre omfattning i huvudsak för husbehovsändamål. Något annat skogsbruk bedöms inte heller bli aktuellt. Med hänsyn härtill avstår länsstyrelsen nu från att föreslå att dessa områden skall ingå i reservatet. Om avverkning i större omfattning skulle aktualiseras kan dock reservatsfrågan prövas i detta sammanhang.

Särskilda motiv för reservatsbildning

Området har genom sin storlek, mångformighet samt den i huvudsak intakta skogs- och älvmiljön högsta skyddsvärde.

15 TJEGGELVAS NATURR.

SKALA 1:100 000

RONOÖVERLOPPSMARK

STENHALM

LOWNAS

SIINDNÄS